

РЕШЕНИЕ

№ 1346

гр. София, 23.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Снежана Бакалова

Членове: Даниела Христова
Цветомира П. Кордоловска
Дачева

при участието на секретаря Ваня Ил. Иванова
като разгледа докладваното от Цветомира П. Кордоловска Дачева Въззивно гражданско дело № 20231000501651 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258-273 от ГПК.

С решение № 2 от 18.01.2023 г. по т.д. № 64/2022 г. Окръжен съд – Враца е **осъдил** на основание чл. 432, ал. 1 от Кодекса за застраховането, във връзка с чл. 45, ал.1 ЗЗД и по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, ответникът „ДЗИ – **Общо застраховане**“ ЕАД с ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. „Витоша“ № 89Б да заплати на ищцата **А. М. Г., ЕГН *******, гр. ***, ж.к. „****“ № ***, вх. ***, ап.***, сумата от **25 000 лв.** (двадесет и пет хиляди лева), представляваща обезщетение за неимуществени вреди, болки и страдания, получени от А. М. Г. при ПТП, настъпило на 20.09.2021 г. и наличие на застраховка „Гражданска отговорност“ за лек автомобил „Мерцедес Ц 200 ЦДИ“ с рег. № *****, управляван от М. Х. А., ведно със законната лихва върху сумата от 01.10.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

С решението си Окръжен съд – Враца е **отхвърлил** като неоснователен иска за разликата над 25 000 лв. до пълния предявен размер от 80 000 лв., предявен като частичен от 120 000 лв.

При този изход на делото с решението първостепенният съд е осъдил на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата „ДЗИ – Общо застраховане“

ЕАД с ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление гр. София, п.к. 1463, р-н Триадика, бул. „Витоша“ № 89Б да заплати на адв. А. Б., гр. ***, ул. „***“ №***, ап. *** сумата от **2 203, 13 лв.** (две хиляди двеста и три лева и двадесет и три стотинки), представляваща адвокатско възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство по делото, съобразно уважената част от иска, както и ищцата А. М. Г., ЕГН *****, гр. ***, ж.к. „***“ № ***, вх. ***, ап.*** да заплати на основание чл.78, ал.3 ГПК на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление гр. София, п.к. 1463, р-н Триадика, бул. „Витоша“ № 89Б сумата от 343,50 лв. (триста четиридесет и три лева и петдесет стотинки), включваща заплатено възнаграждение за вещо лице и юрисконсултско възнаграждение, съобразно отхвърлената част от иска.

Недоволна от така постановеното решение е останала ищцата А. М. Г., която в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, чрез пълномощника си, го обжалва в ЧАСТТА, с която искът с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ е отхвърлен, за разликата над 25 000 лв. до пълния предявен размер от 80 000 лв., предявен като частичен от 120 000 лв., ведно със законната лихва върху обезщетението считано от 01.10.2021 г. до окончателното □ изплащане. Релевирани са оплаквания за неправилност на решението в обжалваната част поради нарушение на материалния закон, процесуалните правила и необоснованост. Поддържа, че е нарушен принципът за справедливост по чл.52 от ЗЗД, доколкото бил занижен размерът на присъденото обезщетение, което не съответствало на вида и тежестта на уврежданията, настъпилата промяна в начина на живот на въззивницата-ищца, както и икономическата конюнктура в страната. Поради това моли въззивния съд да отмени обжалваното решение в отхвърлителната част и вместо него да постанови ново решение, с което да присъди допълнително обезщетение в размер на още 55 000 лева, до пълния размер на предявената искова претенция, ведно със законната лихва върху тази сума за периода от 01.10.2021 г. до окончателното плащане. Заявява се претенция за присъждане на съдебни разноси на основание чл.38, ал.1, т.2 от ЗАдв.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК не е депозиран писмен отговор на въззивната жалба от ответника „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД.

Съдът, като взе предвид събраните доказателства по делото във връзка с инвокираните от страните доводи и възражения в пределите на правомощията си по чл. 269 от ГПК, намери следното:

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 432 от КЗ от А. М. Г., ЕГН *****, срещу „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД за изплащане на обезщетение в размер на 80 000 лв. (осемдесет хиляди лева), предявен като частичен от 120 000 лв., представляваща застрахователно обезщетение за неимуществени вреди - физически болки и страдания, в резултат на травматични увреждания, претърпени от А. М. Г. вследствие на ПТП,

настъпило на 20.09.2021 г. в посока от гр. Оряхово – гр. Враца между застрахован при ответника л.а. „Мерцедес Ц200 ЦДИ“ с рег. № *****, управляван от М. Х. А., и пътничката в увреждащия автомобил А. М. Г., ведно с лихвата за забава, считано от 01.10.2021 г. до окончателното изплащане на присъдената сума.

Съгласно чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта му само в обжалваната част, а по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Както вече Върховният касационен съд многократно се е произнасял (решение № 176 от 08.06.2011 г. по гр. д. № 1281/2010 г. III г.о.; № 95 от 16.03.2011 г. по гр. д. № 331/10 г. на IV г.о.; № 764 от 19.01.2011 г. по гр. д. № 1645/09 г. на IV г.о.; № 702 от 5.01.2011 г. по гр. д. № 1036/09 г. на IV г.о.; № 643 от 12.10.2010 г. по гр. д. № 1246/09 г. на IV г.о.) въззивният съд се произнася по правилността на фактическите и правни констатации само въз основа на въведените във въззивната жалба оплаквания; проверява законосъобразността само на посочените процесуални действия и обосноваването само на посочените фактически констатации на първоинстанционния съд; относно правилността на първоинстанционното решение той е обвързан от посочените в жалбата пороци, а надхвърлянето на правомощията по чл. 269 от ГПК е основание за касиране на въззивното решение.

В случая, постановеното решение в обжалваната му част е издадено от надлежен съдебен състав на Окръжен съд – Враца, в рамките на предоставената му от закона правораздавателна власт и компетентност, поради което същото е **валидно**. Предвид изискванията на процесуалния закон за служебната проверка на постановеното решение в обжалваната му част, съдът счита, че не се установяват нарушения на съдопроизводствените правила във връзка със съществуване и упражняване правото на иск, поради което първоинстанционното съдебно решение в обжалваната част е **допустимо**.

При съвкупната преценка на събраните по делото писмени и гласни доказателства, Констативен протокол за ПТП с пострадали лица №11974 на 26.10.2021 г., Споразумение от 03.06.2022 г. по НОХД №469/22 г. по описа на РС – Враца, включително експертното заключение по СМЕ, Апелативен съд-София приема за установена следната фактическа обстановка, а именно, че на 20.09.2021 г. около 16:30 часа на път II-15,

км.5+800 до „Вичов хан“, при управление на собствения си лек автомобил „Мерцедес Ц 200 ЦДИ“ с рег. № *****, М. Х. А. е нарушила правилата за движение – разпоредбата на чл.20, ал.1 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), като не е контролирала непрекъснато управлението от нея автомобил и завъртайки кормилния кръг на волана в ляво (в посока обратна на часовниковата стрелка), не е съобразила геометричните размери на платното за движение с направлението на автомобила, в резултат на което губи напречната устойчивост. Нарушила е разпоредбата на чл.16, ал.1, т. 3 от ЗДвП, като е навлязла и се е движила в лентата за насрещно движение и чл. 63, ал. 2, т. 2 от Правилника за прилагане на ЗДвП, пресичайки двойна непрекъсната линия М2, навлиза в лентата на правомерно движещия се към гр. Враца лек автомобил „Фолксваген Шаран“ с рег. № *****, управляван от С. Г. Ц., при което със задна дясна част в областта на бронята и десния стоп, лек автомобил „Мерцедес Ц200 ЦДИ“ с рег. № ***** се блъска в предна лява челна част в областта на бронята и левия фар на лек автомобил „Фолксваген Шаран“ с рег. № *****, при което по непредпазливост е причинила *средни телесни повреди* на повече от едно лице, както следва: на водача на лек автомобил „Фолксваген Шаран“ с рег. № *****, С. Г. Ц. и на В. С. В. – пътник в лек автомобил „Мерцедес Ц200 ЦДИ“ с рег. № ***** - престъпление по чл. 343, ал. 3, буква „а“, вр. чл. 342, ал. 1 от НК, за което □ е наложено наказание. **Съгласно чл. 300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, разглеждащ гражданско-правните последици от деянието, относно това, извършено ли е деянието, неговата противоправност и виновността на деенца.**

По делото не е спорно, че за увреждащия л.а. „Мерцедес Ц 200 ЦДИ“ с рег. № *** е имало сключена застраховка „Гражданска отговорност“, з.п. BG/06/121001288183 със срок на валидност една година, считано от 11.05.2021 г. до 10.05.2022 г. с ответника „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД.**

Съгласно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, пострадалата предявила претенцията си за изплащане на застрахователно обезщетение пред „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД и представила всички документи, с които разполага. С писмо с обратна разписка от 20.10.2021 г. е заведена щета с № 43072952100234, по която застрахователят не е изплатил обезщетение. За това за ищцата бил налице правен интерес да предяви претенцията си за плащане пред съда. Установено е по делото следователно, че това ПТП от 20.09.2021 г. е застрахователно събитие, представляващо покрит риск по договора за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ с „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, а виновен за настъпването му е водачът на лекия автомобил, който при управлението му **нарушил правилата за движение по пътищата**, в частност общите разпоредби на **чл. 20, ал. 1 и чл. 16, ал. 1, т. 3 от ЗДвП** – да контролира непрекъснато пътното превозно средство, което управлява, и да не навлиза и движи в лентите за насрещно движение, както и разпоредбата на **чл. 63, ал. 2, т. 2 ППЗДвП**, задължаваща го да не застъпва и пресича двойна непрекъсната линия М2.

В резултат на настъпилото ПТП от изслушаната **Съдебно-медицинска експертиза** се установява, въззивницата А. М. Г. при ПТП на 20.09.2021 г. е получила следните **травматични увреждания**: - счупване на костите на дясна предмишница в далечния край и счупване на срамна кост на таза. От представените писмени доказателства – епикриза от **ИЗ № 9819** се установява, че на 20.09.2021 г. ищцата е постъпила в Ортопедо-травматологично отделение при МБАЛ „Христо Ботев“ АД-Враца. На същата дата съгласно **оперативен протокол № 1289/20.09.2021 г.** □ е била извършена оперативна процедура по спешност - закрыта репозиция на фрактура на дясна лъчева кост в дистална трета и □ е била поставена вътрешна фиксация с 3 броя К-игли. Лечението, което е било проведено, е оперативно и медикаментозно за периода на престоя □ в здравното заведение. След изписване, което е било на 24.09.2021 г. , същата е била с имобилизация и назначено антитромботично лечение до 30-тия постоперативен ден. Според вещото лице д-р К. оздравителният период по отношение на **счупените кости на дясна предмишница е от порядъка на 2-3 месеца, а за счупена кост на таза е също 2-3 месеца**, като този период е бил съпроводен с обездвижване и ищцата е имала затруднения в дейностите от ежедневието. Вещото лице посочва, че към момента на извършване на СМЕ пострадалата е възстановена напълно от получените счупвания, като са налице **остатъчни белези** (постоперативни) в областта на дясна гъривнена става, както и ръбнови изменения от инцидентни рани в областта на десен лакът и дясна глезенна става. Според експерта, имайки предвид механизма на ПТП, в т.ч. къде е бил ударът между автомобила, в който се е намирала пострадалата, и другият автомобил, то предпазният колан в конкретния случай не би имал превантивна функция, т.е. **обезопасителният колан (поставен или не) не би могъл да изпълни своята функция в конкретния случай и биха настъпили същите травми.** Следователно заключението от СМЕ изключва наличие на съпричиняване на ПТП от страна на ищцата.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на **свидетелите** А. Г. А. – чичо на ищцата и В. И. Ч.. Свидетелят А. А. посочва, че на 20.09.2021 г. е видял ищцата на местопроизшествието. Всички пътници били извадени от колата, единствено А. била все още вътре, която била притисната от ламарините от самия удар, като задницата на колата била много смачкана и отишла напред. Кракът □ бил притиснат от предна дясна седалка. А. викала и пищяла от болка, била много уплашена, плачела. Свидетелят посочва, че не успял да □ помогне, а хората от пожарната рязали колата и я извадили. През следващите месеци след ПТП-то А. виждал А. всяка събота и неделя. Сочил, че тя била много уплашена, депресирана, не можела сама да се обслужва, не можела да ходи самостоятелно първия един месец. Придвижването □ било много трудно и ограничено в рамките на 45-50 дни след ПТП само до една стая, с чужда помощ. Дясната □ ръка на ищцата била обездвижена в рамките на месец, тя имала един месец болничен и след това преминала онлайн училище, но пак не можела да пише с активната си дясната ръка до края на месец февруари, а само слушала. Това се отразило на успеха □, на физическите □ движения. Преди ходела на волейбол и

спортувала, а след ПТП-то тя не можела вече да ходи да спортува. Според свидетеля тя все още изглежда стресирана и депресирана и при най-малко натоварване изпитвала болка в ръката и гърба. Разпитан в съдебно заседание, свидетелят Ч. - съсед на А., потвърждава показанията на свидетеля А. А. за състоянието, в което били намерили ищцата на мястото, където било настъпило ПТП, и постоперативното състояние на ищцата А. Г..

Справедливото обезщетяване по смисъла на чл. 52 от ЗЗД, както това изрично е прието и в ППВС № 4/68 г., означава да бъде определен от съда онзи точен паричен еквивалент не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички онези неудобствата, емоционални, физически и психически сътресения, които съпътстват същите.

Настоящият въззивен състав приема, че прилагайки разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, първоинстанционният съд не е отчетел в достатъчна степен вида и характера, интензитета и продължителността на претърпените от пострадалото лице болки и страдания от причинената □ средна телесна повреда – счупване на костите на дясна предмишница в далечния край и счупване на срамна кост на таза, което е причинило на пострадалата трайно обездвижване за срок по-дълъг от 30 дни, като оздравителният процес е продължил 2-3 месеца. Първоинстанционният съд неправилно е приел, че следва да □ бъде присъдено обезщетение в размер на 25 000 лв. Съдът кредитира заключението на СМЕ за получените травматични увреди и периода за възстановяване, който се подкрепя и от показанията на разпита на свидетелите А. Г. А. и В. И. Ч.. След причинените травматични увреждания при пътнотранспортното произшествие пострадалата Г. е изпитвала болки и страдания за период около 2-3 месеца, като се е възстановила, макар и напълно, но с остатъчни постоперативни белези. Към момента на настъпване на ПТП пострадалата е на 17 г. Дължимото обезщетение за неимуществени вреди, претърпените от ищцата А. М. Г. болки и страдания следва да бъде определено по справедливост - чл. 52 ЗЗД и съобразно общественото разбиране за справедливостта. Следва да бъдат отчетени и преживените от нея негативни емоции, причинени в резултат на процесното ПТП. Фактът, че към момента на настъпване на ПТП пострадалата е на 17 г., което налага извод, че на пострадалата следва да бъде присъдено обезщетение в размер на 60 000 лв., които максимално да репарират последиците от процесното ПТП, съобразно въведения от законодателя критерий за справедливост, намиращ приложение и в хипотезата на чл. 432, ал. 1 от КЗ.

Поради това и изхождайки от понятието „неимуществени вреди“, в което според последователната практика на ВКС се включват всички онези телесни и психически увреждания на пострадалите и претърпените от тях болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни емоционални изживявания на лицето, ноторно намиращи не само отражение върху психиката, но и създаващи социален дискомфорт за определен период от

време, както и от разбирането, че критерият за справедливост, чийто израз е нормата на чл. 52 ЗЗД не е абстрактен, а всякога детерминиран от съществуващата в страната икономическа конюнктура и от общественото му възприемане на даден етап от развитие на самото общество в конкретната държава, настоящият въззивен състав намира, че **дължимото на пострадалата следва да бъде определено в размер на 60 000 лв.** Искът при квалификацията на чл. 432, ал. 1 от КЗ е основателен и следва да бъде уважен до този размер като за разликата до пълния предявен размер от 80 000 лв. отхвърлен като неоснователен.

В упражнение на правомощията си по чл. 271 от ГПК въззивната инстанция е длъжна да отмени обжалваното решение в ЧАСТТА, в която искът по чл.432 от КЗ е отхвърлен за разликата над 35 000 лв. до 60 000 лв. и присъди следователно на ищцата въззивник допълнително 35 000 лв., ведно със законната лихва считано от 01.10.2021 г. до окончателното изплащане.

Решението в ЧАСТТА , в която искът е уважен за сумата от 25 000 лв. и отхвърлен за сумата над 60 000 лв. до пълния предявен размер от 80 000 лв. следва да бъде **потвърдено**.

С оглед изхода на делото на основание чл.38, ал.1, т.2 от ЗАДв. на пълномощника на ищцата въззивник следва да бъде присъдено адв.възнаграждение на основание чл.38, ал.1, т.2 от ЗАДв. в размер 3 450 лв. – минималния размер по чл.7, ал.2 т.4 от Наредба № 1/2004 г. за минималния размер на адвокатските възнаграждения / 2 650+8% върху горницата над 25 000 лв./ На въззиваемата страна ответник следва да бъде заплатено юрисконсултско възнаграждение , което определено по реда на Наредбата за заплащане на правната помощ е в размер на 360.00 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 2 от 18.01.2023 г. по т.д. № 64/2022 г. на Окръжен съд – Враца в ЧАСТТА, с която искът по чл. 432 от КЗ е отхвърлен за разликата над 25 000 лв. до 60 000 лв. и **ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА на основание чл. 432, ал. 1 Кодекс за застраховането, във връзка с чл. 45, ал. 1 ЗЗД и по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. „Витоша“ № 89Б да заплати на А. М. Г., ЕГН *****, гр. **, ж.к. „***“ № **, вх. **, ап.*** **ДОПЪЛНИТЕЛНО сумата 35 000 лв.** (тридесет и пет хиляди лева), представляваща обезщетение за неимуществени вреди, болки и страдания, получени от А. М. Г. при ПТП, настъпило на 20.09.2021 г. и наличие на застраховка „Гражданска отговорност“ за лек автомобил „Мерцедес Ц200

ЦДИ“ с рег. № *****, управляван от М. Х. А., ведно със законната лихва върху сумата от 01.10.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 2 от 18.01.2023 г. по т.д. № 64/2022 г. на Окръжен съд – Враца в ЧАСТТА, с която искът по чл. 432 от КЗ е уважен за сумата от 25 000 лв. и В ЧАСТТА, с която е отхвърлен за сумата над 60 000 лв. до пълния предявен размер от 80 000 лв.

ОСЪЖДА „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. „Витоша“ № 89Б да заплати на основание чл.78, ал.1 ГПК и чл. 38, ал.1, т.2 Закона за адвокатурата на адв. А. Б., гр. ***, ул. „***“ №***, ап. *** сумата от **3 450 лв.**, представляващо адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА А. М. Г., ЕГН *****, гр. ***, ж.к. „***“ № ***, вх. ***, ап.*** да заплати на основание чл.78, ал.2 вр.ал.8 от ГПК вр. Наредбата за заплащане на правната помощ на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД с ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. „Витоша“ № 89Б юрисконсултско възнаграждение в размер на **360 лв.**

Решението може да се обжалва пред ВКС в едномесечен срок от съобщаването му до страните чрез връчване на препис от същото.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____